

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia

Viite: EOAK/7425/2023

Kemijärven kaupungin lausunto Aulikki Imporannan 16.11.2023 vireille tulleeseen kanteluun

Kantelija arvostelee kantelussaan kaupunginvaltuuston puheenjohtajaa puheenvuorojensa rajoittamisesta. Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja on puuttunut tai keskeyttänyt valtuutettujen puheenvuoroja ainoastaan silloin, kun puheenjohtaja on katsonut, että puheenvuorot eivät ole pysyneet käsiteltävässä asiassa tai ovat sisältäneet epäasiallisiksi koettuja piirteitä. Kantelijan esittämää kantelijaan kohdistuvaa valtuuston puheenjohtajan mielivaltaista toimintaa ei ole havaittavissa, puheenvuorojen sisällöstä on huomautettu myös muita valtuutettuja. Tarpeen mukaan ovat myös edelliset valtuuston puheenjohtajat puuttuneet valtuutettujen puheenvuoroihin kehottaen pysymään käsiteltävässä asiassa tai huomauttaneet epäasiallisesta kielenkäytöstä.

Kaupunginvaltuuston kokouksen esityslitalta on jätetty kokouksesta 11.9.2023 lähtien pois asiakohdan Muuta asiat ja useat valtuutetut ovat pitäneet tätä kokoukseen valmistelemattoman asiakohdan pois jättämisen hyvänä asiana. Toisaalta osa valtuutetuista on kaivannut Muut asiat kohdan lisäämistä valtuuston kokouksen esityslistalle, perusteina on käytetty kantelijankin mainitsemaan tiedonsiirtoa. Etukäteen valmistelemattomien ja joskus yllätyksellistenkin asioiden esiin nostaminen kokouksessa ei mahdollista tasapuolista ja kuntalaisten kannalta riittävän laadukasta tiedonvälitystä. Uutena valtuutettujen vaikuttamiskeinona Kemijärven kaupungissa on otettu käyttöön kaupunginvaltuuston kyselytunnit. Ensimmäinen valtuuston kyselytunti toteutuu 5.2.2024 ennen kaupunginvaltuuston varsinaista kokousta. Kyselytunnilla etukäteen toimitettuihin kysymyksiin voidaan antaa perustellut vastaukset. Kyselytunteja ja valtuuston kokouksia on kuntalaisten mahdollista seurata valtuustosalissa tai kaupungin Youtube-kanavalta. Järjestettävät kyselytunnit antavat valtuutetuille puhemahdollisuuden kaupunginvaltuuston kokouksen esityslistan ulkopuolelle kuuluvien asioista.

Kantelijan väite siitä, että Kemijärven kaupunki ei ole järjestänyt kuntalaisten kuulemisia kahteen vuoteen ei pidä paikkaansa. Kaupunki on mm. 4.5.2023 järjestänyt tilaisuuden kaupungintalon valtuustosalissa, jossa kaupungin viranhaltijat ja luottamushenkilöt kertoivat ja vastasivat kysymyksiin Hillatien koulun opetusjärjestelyistä ja moduuliratkaisusta. Tilaisuutta oli mahdollista seurata etänä tai paikanpäällä valtuustosalissa. Lisäksi kuntalaisilla oli mahdollisuus kysyä ja ottaa kantaa käsiteltävään asiaan lähettämällä kommentin tai kysymyksen sähköpostilla kemijarvikeskustelee@kemijarvi.fi osoitteeseen. Kysymyksiin vastattiin lähetyksessä. Tallenne tilaisuudesta on edelleen katsottavissa Kemijärven kaupungin YouTube-kanavalla. Muina asukkaisen osallistumistilaisuuksina mainittakoon esimerkiksi vuosittain järjestettävä Kylien ilta. Kaupungilla on tiivistä vuoropuhelua järjestöjen kanssa vanhus- ja vammaisneuvostoissa, lisäksi kaupungissa toimii Kemijärven Järjestökiehininen ry kaupungin tarjoamissa tiloissa. Järjestökiehininen on järjestöjen yhdessä muodostama

keskus, jonka tavoitteena on edistää jäsenjärjestöjen toimintaa ja yhteistyötä Kemijärven kaupungin sekä Lapin hyvinvointialueen kanssa. Valtuustossa joulukuussa 2023 hyväksytyn hyvinvointisuunnitelman yhtenä tavoitteena on järjestöyhteistyön tiivistäminen.

Yhtenä kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamistapana Kemijärven kaupungissa totutetaan osallistuvaa budjetointia. Vuoden 2024 teemana oli Kylien, perheiden ja ikääntyvien Kemijärvi. Ehdotuksia em. teemaan saatiin syyskuun 2023 loppuun mennessä 12. Kuntalaisäänestyksen perusteella ehdotuksista valikoitu budjettivuonna 2024 toteutettavaksi toimenpiteeksi retkiluistelurata Pöyliöjärvelle. Kuntalaisille järjestetään erilaisia kyselyitä, josta viimeisimpinä mainittakoon parhaillaan käynnissä oleva kaupungin nettisivujen uudistamiseen liittyvä palautteiden keruu ja kuntastrategian valmisteluun liittynyt kuntalaiskysely syksyllä 2023.

Kantelijan mainitsema whistleblowing-ilmoituskanava on organisaatiossa työ- tai virkasuhteessa työskenteleville henkilöille tarkoitettu sisäinen ilmoituskanava vakavien väärinkäytösten ilmoittamista varten. Ilmoituskanava ei ole yleinen palautekanava eikä se myöskään ole tarkoitettu kuntalaisten ilmoituskanavaksi, vaan nimenomaan sisäiseen käyttöön. Kaupungin henkilökunnan käytössä olevaan WBRpro- järjestelmään on hankittu Väärinkäytösepäilyistä ilmoittamisen (Whistleblowing) -osio. Järjestelmän käyttöönotto ja henkilöstön ohjeistus on parhaillaan toteutuksessa.

Kuntalaisten vaikuttamiskanavana on kaupungin nettisivuilla kuntalaisaloite ja palautekanava. Käytössä on lisäksi kuntalaisaloite.fi -palvelu. Palautteita otetaan vastaan myös kaupungin palvelupiste Sortteerissa puhelimitse, paikanpäällä ja sähköpostitse.

KEMIJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS

Marjo Säärelä
vt. kaupunginjohtaja

Selvitykset

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Riitta Savukosken selvitys